

Lyonförklaringen om tillgång till information och utveckling

Lyonförklaringen från augusti 2014 skrevs ursprungligen på engelska. Den engelska versionen ska anses vara den rådande.

Förenta nationerna håller på att förhandla fram en ny utvecklingsdagordning som ska ta vid efter Millenniemålen. Den nya dagordningen är avsedd att vägleda alla länder i strategier för att förbättra människors livsvillkor samt att ställa upp nya mål som ska uppnås under perioden 2016–2030.

Vi som har undertecknat detta dokument anser att ökad tillgång till information och kunskap i alla delar av samhället, med stöd av tillgång till informations- och kommunikationsteknik (IKT), ger en grund för hållbar utveckling och förbättrar människors livsvillkor.

Därför uppmanar vi FN:s medlemsstater att förbinda sig internationellt att följa utvecklingsdagordningen post-2015 för att säkerställa att alla människor har tillgång till, och har möjlighet att förstå, använda och dela, den information som är nödvändig för att kunna verka för hållbar utveckling och demokratiska samhällen.

Principer

Hållbar utveckling är grunden för ett långsiktigt socioekonomiskt välbefinnande och välbefinnande för människor i alla delar av världen. En nödvändig förutsättning för att uppnå detta är att regeringar, parlamentariker, lokala myndigheter, lokalsamhällen, civilsamhället, den privata sektorn och individer ges möjlighet att fatta informerade beslut.

I det här sammanhanget skulle rätten till information ha en omdanande betydelse. Tillgång till information främjar utveckling genom att människor, i synnerhet marginaliserade människor och de som lever i fattigdom, ges möjlighet att:

- utöva sina medborgerliga, politiska, ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter
- vara ekonomiskt aktiva, produktiva och innovativa
- lära sig nya färdigheter och tillämpa dem
- berika sin kulturella identitet och dess uttrycksformer
- vara med i beslutsfattande och delta i ett aktivt och engagerat civilsamhälle
- skapa gruppbaseade lösningar på utvecklingsutmaningar
- säkerställa ansvarstagande, insyn, god styrning, deltagande och självbestämmande
- utvärdera vilka resultat offentliga och privata åtaganden för hållbar utveckling leder till.

Förklaring

I enlighet med resultaten från FN:s post-2015 högnivåpanel, rapporter från arbetsgruppen för post-2015 inom FN:s utvecklingsprogram (UNDP) och rapporten från den öppna arbetsgruppen för hållbara utvecklingsmål, vilka alla har betonat den avgörande roll som tillgång till information spelar för utveckling, vill vi, som har undertecknat detta dokument, framhålla att:

- 1) Fattigdom är flerdimensionell, och framgången med att utrota fattigdom är kopplat till att säkerställa hållbar utveckling på en rad olika områden.
- 2) Hållbar utveckling måste äga rum inom ramarna för mänskliga rättigheter, där:
 - a) ojämlikhet minskas genom självbestämmande, utbildning och inkludering av marginaliserade grupper, däribland kvinnor, ursprungsbefolkningar, minoriteter, migranter,

- flyktingar, personer med funktionsnedsättningar, äldre, barn och ungdomar
- b) jämställdhet, tillsammans med fullständig social, ekonomisk och politisk delaktighet, kan förbättras betydligt genom att kvinnor och flickor får ökat självbestämmande med hjälp av lika tillgång till utbildning
 - c) mänsklig värdighet och självständighet kan stärkas genom att man ser till att det finns möjlighet till anställning och lämpligt arbete för alla
 - d) skäligen tillgång till information, yttrandefrihet, förenings- och mötesfrihet samt skydd av den personliga integriteten främjas, värnas och respekteras, eftersom detta är centrala förutsättningar för en enskild persons oberoende
 - e) deltagande i det offentliga livet garanteras alla så att de ska kunna genomföra de förändringar som behövs för att förbättra sina livsvillkor.
- 3) Ökad tillgång till information och kunskap, understött av allmän läs- och skrivkunnighet, är en väsentlig grundpelare i hållbar utveckling. En större tillgänglighet till kvalitetsinformation och fakta, samt olika gruppers medverkan till att ta fram denna information, kommer att ge en mer fullständig och öppen tilldelning av resurser.
- 4) Informationsförmedlare såsom bibliotek, arkiv, enskilda organisationer, lokala ledare och media har kompetensen och resurserna att hjälpa regeringar, institutioner och individer att kommunicera, organisera, strukturera och förstå information som är en nödvändig förutsättning för utveckling. De kan göra detta genom att:
- a) tillhandahålla information om grundläggande rättigheter och möjligheter, samhällsservice, miljö, hälsa, utbildning, arbetstillfällen och samhällsinsatser som ger stöd åt lokala intressegrupper och olika människor så att de kan styra över sin egen utveckling
 - b) identifiera och uppmärksamma relevanta och angelägna behov och problem inom en befolkning
 - c) upprätta kontakter mellan olika intressenter över geografiska, kulturella och andra barriärer för att underlätta kommunikationen och utbytet av utvecklingslösningar som kan praktiseras i större skala och ge ett förbättrat resultat
 - d) bevara och värna allmänhetens fortlöpande tillgång till det kulturella arvet, myndigheters dokumentation och information, via förvaltning av de nationella biblioteken och arkiven och andra offentliga kulturarvsinstitutioner
 - e) tillhandahålla offentliga forum och utrymme för ett bredare medborgerligt deltagande och engagemang i beslutsfattandet
 - f) erbjuda fortbildning och kompetens för att hjälpa människor att komma åt och förstå den information och de tjänster som de har mest nytta av.
- 5) Förbättrad infrastruktur för informations- och kommunikationsteknik (IKT) kan vara ett sätt att vidga kommunikationen, ge snabbare tillgång till tjänster och ge åtkomst till viktig information i synnerhet i avlägsna samhällen. Bibliotek och andra informationsförmedlare kan använda IKT för att överbrygga klyftan mellan policyn på nationell nivå och genomförandet på lokal nivå så att utvecklingsfördelarna når alla samhällsgrupper.
- 6) **Vi som har skrivit under det här dokumentet uppmanar därför Förenta nationernas medlemsstater att ge sitt erkännande till att tillgång till information, och kompetensen att använda den på ett effektivt sätt, är en förutsättning för hållbar utveckling, och se till att detta framhålls i utvecklingsdagordningen post-2015 genom att:**
- a) bekräfta allmänhetens rätt att ha tillgång till information och faktauppgifter, samtidigt som den enskildes rätt till integritetsskydd respekteras
 - b) uppmärksamma den viktiga roll som lokala myndigheter, informationsförmedlare och infrastruktur såsom IKT och ett öppet internet spelar för att åstadkomma detta
 - c) anta riktlinjer, standarder och lagstiftning för att säkra myndigheters fortsatta finansiering,

skydd, bevarande och tillhandahållande av information, samt människors tillgång till denna information

- d) upprätta mål och indikatorer som gör det möjligt att mäta det genomslag som tillgång till information och fakta har samt årligen rapportera uppfyllandet av dessa mål i en rapport om utveckling och informationstillgång – DA2I (Development and Access to Information).

Instruktioner för underskrift

Intressenter som delar den vision som uttrycks i Lyonförklaringen om tillgång till information och utveckling inbjuds att underteckna dokumentet och därmed ansluta sig till de undertecknare som redan skrivit under förklaringen.

Kontaktinformation

Stuart Hamilton

International Federation of Library Associations and Institutions (IFLA)

PO BOX 95312

The Hague

The Netherlands

The E.U.

E-post: contact@lyondeclaration.org eller hq@ifla.org